

YAZARIMIZ EDİZ HUN'LA YENİ KİTABINI KONUŞTUK

YAŞAT VE YAŞA!

Sefa Koyuncu: Ediz Bey, Babiali Kültür Yayıncılığı'ndan, "Yaşat ki Yaşayasın" isimli yeni kitabınız çıktı, öncelikle hayırlı olsun. Sorularına kapağından başlamak istiyorum. Kitabı verdiğiniz, "Yaşat ki Yaşayasın" isimliyle anlatmak istediğiniz, vermek istediğiniz mesaj nedir?

Ediz Hun: Anlatmak istediğim şudur, çok değerli kardeşim: Hayatta insanoğlu çok mümtaz bir varlık olarak bilhassa asırlardır hayatını ön planda yürütüyor, idame ediyor. İnsan dünyanın bugün mutlak hakimi durumunda. Her istediğini yapıyor. Teknolojik yönden de son yarım yüzyılda çok büyük mesafe katetti. Ama bu arada tabiatıyla bilerek veya bilmeyerek doğal değerler kısmen tahrip olma yolunda devam etmekte. "Yaşat ki Yaşayasın", yani senin hayatının kıymetli yaşamının devam edebilmesi açısından senin yaşadığın ortamın muntazam bir şekilde dengesini muhafaza etmesi gerekiyor. Sen yaşayabilirsin ama evvela etrafını en iyi şekilde korumakla mükellefsin anlamı çıkıyor. Yani yaşat, yaşadığın ortamı iyi muhafaza et, ona şefkatle yaklaş, titizlikle onu korumaya çalış ki sen ve senden sonra gelecek diğer nesiller, çocukların, çocuklarının çocukları, torunların ve devamı nesillerin mutlu yaşama imkanı bulabilsin.

■ **Kitabınızın Ekosistem bölümünde, "Tabiat kendini yeniler" başlığı dikkatimi çekti. Tabiatın kendini yenilemesi olayı hep devam eder mi, hangi noktada durur?**

-Yani sizin de söylediğiniz gibi doğa kendini yenileme gücüne sahip. Milyonlarca senedir dengeli bir şekilde devam etmiş ama bugün dünya nüfusu çok arttı. 1830'larda yani bundan takriben 182 yıl önce dünya nüfusu sadece bir milyardı, bugün ise 182 yıl sonra, 2012'de 7.1 milyar, yani 7 milyar 100 milyon, hatta 100 milyonu da geçti, 7 milyar 150 milyon seviyesinde şu anda. Bu son derece düştürücü tabii. İnsan nüfusu devamlı artıyor. Doğumlarda kayıplar azaldı teknoloji gelişti, annenin karnındaki bebeğin durumu tespit ediliyor ve sağlıklı doğumlar olabiliyor, hem annenin hem bebeğin hayatı kurtarılabilir. Diğer taraftan yaşlılar da daha çok kendilerine dikkat ederek, daha uzun yaşama imkanı buluyor. Eskiden 55-60 ortalamaya yaşı, şimdi Türkiye'de 70'lerde, diğer birçok ülkede ise 75'e 80'e ulaşmış durumda. Dolayısıyla bir taraftan yaşlı grup bir taraftan da genç nesil çok

daha yoğun bir şekilde dünyada hayatın içinde bulunuyor. Bu da tabii doğanın, kirlilikle birlikte büyük bir pres altına girmesine neden oluyor. Doğa bu kadar kirliliği acaba nötralize edecek mi, yenileyebilecek mi düşüncesi hakim.

YEŞİL SAYFA editörümüz Ediz Hun, yeni çıkan kitabında, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için çevreyi titizlikle korumamız gerektiği mesajı veriyor



ONLAR AÇKEN TOK UYUYAMIYORUM

Ada'da yazlıklar gidince kediler aç kalıyor, onlara yiyecek veririm. Yani birçok şey yaparım. Kendime bir pay çıkarmak için söylüyor değilim ama insan olarak ben, onlar açken tok kalamıyorum. Onları doyuruyorum o zaman mutlu oluyorum. (Video ve fotoğraflar: İrfan Özfatıra- M. Sırrı Önür)

Bu bakımdan insanın bilinçli bir şekilde çevresini koruması, temiz tutması gerekiyor. Çevre koruma bir lüks değil bir gereksinim. Eğer çevreyi koruyabilirsek biz sağlıklı yaşama imkanı bulabileceğiz. Bu bakımdan herkesin bu konuda birey olarak elini taşın altına sokması lazım. Ben evimi ve evimin etrafını süpürerek temiz tutarsam oradaki ağaçlara bakıp da gelişmesine yardımcı olursam hem oksijen üretimine katkı sağlamış olurum hemde temiz bir ortamda hastalanmadan yaşama imkanı bulurum. Bu bakımdan doğa insan ilişkileri son derece önemli.

■ **Kitaptaki röportajlar bölümünde, Hayrettin Karaca'nın, "Toprak biterse vatan; dil, din ve kültür**

biterse toplum yok olur" sözleri yer alıyor. Bu konuyu biraz açar mısınız?

-Hayrettin Karaca benim kadim dostum, 30 senedir tanırım. Kendisi aşağı yukarı 30 dönümlük bir arazisini doğa ve doğanın zenginliklerine hasretmiş bir doğa insanı. Mümtaz bir insan, Allah selamet versin, sağlıklı devam etsin yaşamı. Çok doğru söylemiş toprak biterse vatan ortadan kalkar. Toprağı en iyi şekilde korumamız, onu verimli bir halde tutmamız gerekir mesajını vermiş. Dil, dinler biterse o zaman da insan hayatının manası kalmaz, insanı diri tutan, insanı mutlu eden bu faktörler, bu kavramlar.

Canlılara karşı büyük bir merakım var

-1970'lerin ortasında Norveç'e gittim, sinema hayatımdan sonra tekrar üniversiteye başladım. Otuz beşli yaşların başında, Norveç Oslo Üniversitesinden mezun olduktan sonra yurda döndüm. 1982'den itibaren, otuz senedir çeşitli üniversitelerde hocalık yapıyorum, ekoloji bilimleri, doğal dengenin korunması ile ilgili dersler veriyorum. Tabii bu arada canlılara karşı çok büyük bir merakım var. Onları hoş tutarım, hiçbir canlıyı incitmem, tabii başta insan olmak üzere ama diğer canlılara da şefkatle yaklaşırım. O diğer canlılara sert davrananlara karşı ben de sert davranırım açıkçası. Yani aciz mahluklar,

insanın dışında konuşamayan, sadece gözleriyle hislerini ifade etmeye çalışan mahluklara sevgiyle yaklaşmamız gerektiğine inanırım. Hayvanları koruma cemiyetine üyeyim. Ada'da yazlıklar gidince kediler aç kalıyor, onlara yiyecek veririm. Yani birçok şey yaparım. Kendime bir pay çıkarmak için söylüyor değilim ama insan olarak ben, onlar açken tok kalamıyorum. Onları doyuruyorum o zaman mutlu oluyorum. Bu mutlulukla yemeğimi afiyetle yiyebiliyorum. Bir paylaşım bu dünya. Siz canlıları ne kadar hoş tutarsanız, o kadar hoş bir hayat yaşarsınız. Bu karşılıklı bir alışveriştir.

